

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu

Yönetmeliği

Arabuluculuk Yön. · No: YON-ARAB

Madde 1Amaç

Bu Yönetmeliğin amacı, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Arabulucuların niteliklerine, sicile kayıtlarına, eğitimlerine, denetimlerine ve arabuluculuk sürecinin işleyişine dair hükümleri kapsar.

Madde 2Kapsam

Bu Yönetmelik, hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözülmesinde uygulanacak usulleri, arabulucuların sicile kaydedilmesi, eğitimi, yetkilendirilmesi ve denetlenmesi ile arabuluculuk bürolarının çalışma esaslarını kapsar.

Madde 3Dayanak

Bu Yönetmelik, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 35 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Madde 4Tanımlar

Bu Yönetmelikte geçen; a) Arabulucu: Arabuluculuk faaliyetini yürüten, sicile kayıtlı gerçek kişiyi, b) Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla yürütülen, ihtiyari veya dava şartı olarak başvurulabilen uyuşmazlık çözüm yöntemi, c) Sicil: Arabulucular sicilini, d) Büro: Arabuluculuk bürosunu ifade eder.

Madde 5Arabulucu olma şartları

Arabulucu olabilmek için; Türk vatandaşı olmak, hukuk fakültesi mezunu olmak, en az beş yıllık mesleki kıdeme sahip olmak, arabuluculuk eğitimini tamamlamış olmak, Adalet Bakanlığınca yapılan yazılı sınavda başarılı olmak ve kesinleşmiş bir suçtan mahkum olmamak gerekir. Arabulucu, sicile kayıt tarihinden itibaren faaliyete başlayabilir.

Madde 6Arabuluculuk eğitimi

Arabuluculuk eğitimi, Adalet Bakanlığınca izin verilen eğitim kurumları tarafından verilir. Eğitim programı en az kırksekiz saati teorik, otuzaltı saati uygulamalı olmak üzere toplam seksendört saatten oluşur. Eğitimin içeriğinde; arabuluculuğun temel ilkeleri, müzakere teknikleri, iletişim becerileri, hukuki bilgi ve uygulama çalışmaları yer alır.

Madde 7Eğitim kurumlarının yetkilendirilmesi

Arabuluculuk eğitimi verecek kurumlar, Adalet Bakanlığından izin almak zorundadır. İzin başvurusunda; eğitim kurumunun niteliği, eğiticilerin özgeçmişleri, eğitim programının içeriği ve eğitim mekanının fiziki şartlarına ilişkin bilgi ve belgeler sunulur. Bakanlık, gerekli incelemeyi yaparak izin verir veya talebi reddeder.

Madde 8Arabuluculuk sınavı

Arabuluculuk eğitimi tamamlayan adaylar, Adalet Bakanlığınca yapılan yazılı sınava girmeye hak kazanır. Sınav, yılda en az bir kez yapılır. Sınavda başarılı olmak için yüz tam puan üzerinden en az yetmiş puan alınması gerekir. Sınav sonuçları, Bakanlık tarafından ilan edilir.

Madde 9Arabulucular siciline kayıt

Arabuluculuk sınavında başarılı olanlar, Adalet Bakanlığınca tutulan Arabulucular Siciline kaydedilir. Sicile kayıt için adayın başvuru dilekçesi, hukuk fakültesi diploması, arabuluculuk eğitim sertifikası, sınav başarı belgesi, adli sicil kaydı ve sicil kayıt ücretinin ödendiğine dair belgeyi Bakanlığa sunması gerekir.

Madde 10Sicilden silinme

Arabulucu, talebi üzerine veya arabuluculuk şartlarını kaybetmesi halinde sicilden silinir. Arabuluculuk görevini gereği gibi yerine getirmediği, etik kurallara aykırı davrandığı veya mesleğin gerektirdiği saygınlığa aykırı fiillerde bulunduğu tespit edilen arabulucu, Bakanlıkça sicilden silinebilir. Sicilden silinme kararına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

Madde 11Arabuluculuk bürolarının kuruluşu

Arabuluculuk büroları, Adalet Bakanlığınca belirlenen adliyelerde kurulur. Büroda yeteri kadar personel görevlendirilir. Büronun görevi; dava şartı arabuluculuğa ilişkin işlemleri yürütmek, arabulucuların listesini hazırlamak, görevlendirme işlemlerini yapmak ve arabuluculuk sürecine ilişkin istatistiki verileri toplamaktır.

Madde 12Arabulucunun görevlendirilmesi

Dava şartı arabuluculukta, arabulucu görevlendirilmesi arabuluculuk bürosu tarafından yapılır. Büro, sicile kayıtlı arabulucular arasından sıra esasına göre görevlendirme yapar. Büronun bulunmadığı yerlerde, görevlendirme sulh hukuk mahkemesi tarafından yapılır. İhtiyari arabuluculukta ise taraflar arabulucuyu serbestçe seçebilir.

Madde 13Arabuluculuk sürecinin başlaması

Arabuluculuk süreci, tarafların arabulucuya başvurması ve arabulucunun görevi kabul etmesiyle başlar. Arabulucu, görevi kabul ettikten sonra tarafları en kısa sürede ilk toplantıya davet eder. İlk toplantıda taraflara arabuluculuğun esasları, sürecin işleyişi ve sonuçları hakkında bilgi verir.

Madde 14Arabulucunun tarafsızlığı ve bağımsızlığı

Arabulucu, taraflara karşı tarafsız ve bağımsız olmak zorundadır. Arabulucu, taraflardan birine karşı önyargılı davranamaz. Arabulucu, tarafsızlığından şüphe edilmesine yol açacak hallerde tarafları bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu durumda taraflar birlikte karar vererek başka bir arabulucu görevlendirebilir.

Madde 15Gizlilik ilkesi

Arabuluculuk sürecinde taraflarca veya arabulucu tarafından açıklanan bilgiler gizlidir. Arabulucu, kendisine sunulan bilgi ve belgeler ile süreçte edindiği diğer bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür. Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, arabulucu ve taraflar bu bilgileri yargılamada delil olarak kullanamaz.

Madde 16Tarafların eşitliği

Arabulucu, taraflar arasında eşitliği gözetmekle yükümlüdür. Taraflara eşit söz hakkı tanır, her iki tarafın da menfaatlerini dikkate alır. Arabulucu, taraflardan birini diğerine karşı üstün konuma getirecek davranışlardan kaçınır.

Madde 17Arabuluculuk süresinin belirlenmesi

Dava şartı arabuluculukta, arabulucu başvuru tarihinden itibaren üç hafta içinde süreci sonuçlandırır. Zorunlu hallerde bu süre, arabulucu tarafından en fazla bir hafta daha uzatılabilir. İhtiyari arabuluculukta süre, taraflarca belirlenir; belirlenmemişse genel hükümlere göre makul sürede sonuçlandırılır.

Madde 18Arabuluculuk sürecinin sona ermesi

Arabuluculuk süreci; tarafların anlaşmaya varması, taraflardan birinin süreci sona erdirmesi, arabulucunun sürecin devamının faydasız olduğuna karar vermesi veya tarafların anlaşamadıklarını beyan etmesiyle sona erer. Sürecin sonunda arabulucu, son tutanağı düzenleyerek taraflara ve arabuluculuk bürosuna bildirir.

Madde 19Anlaşma belgesi

Tarafların anlaşmaya varması halinde, anlaşma belgesi düzenlenir. Anlaşma belgesinde; tarafların kimlikleri, uyuşmazlığın konusu, varılan anlaşmanın şartları ve anlaşmanın kapsamı açıkça belirtilir. Anlaşma belgesi, taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır. Anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi talep edilebilir.

Madde 20Arabuluculuk ücreti

Arabulucu ücreti, ihtiyari arabuluculukta taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça eşit olarak karşılanır. Dava şartı arabuluculukta ücret, Adalet Bakanlığınca belirlenen tarife göre belirlenir. Arabuluculuk bürosunda görevlendirilen arabulucuya, sarf ettiği emek ve mesaiye göre belirlenen tarife üzerinden ücret ödenir. Anlaşmazlıkla sonuçlanan dava şartı arabuluculukta ücret Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Madde 21Arabulucuların mesleki gelişimi

Sicile kayıtlı arabulucular, her üç yılda bir en az onsekiz saatlik mesleki gelişim eğitimi almakla yükümlüdür. Bu eğitimi almayan arabulucuların sicil kaydı askıya alınır. Eğitimin tamamlanmasından sonra kayıt yeniden aktif hale getirilir. Süresinde eğitim yükümlülüğünü yerine getirmeyen arabulucular sicilden silinir.

Madde 22Arabuluculuk etik kuralları

Arabulucu, mesleğini yerine getirirken; dürüstlük, tarafsızlık, bağımsızlık, gizlilik, eşitlik ve özen yükümlülüğü ilkelerine uymak zorundadır. Arabulucu, tarafları yanıltıcı davranışlarda bulunamaz, taraflara hukuki tavsiye veremez, tarafların özgür iradelerini etkileyecek tutum ve davranışlardan kaçınır.

Madde 23Denetim

Arabulucular ve arabuluculuk büroları, Adalet Bakanlığı denetim elemanları tarafından denetlenir. Denetimde; arabuluculuk faaliyetinin mevzuata uygunluğu, kayıtların düzenli tutulması, etik kurallara riayet ve ücret tarifesine uygunluk incelenir.

Madde 24İstatistik ve raporlama

Arabulucular, yürüttükleri arabuluculuk faaliyetlerine ilişkin istatistiki bilgileri her yıl mart ayı sonuna kadar Adalet Bakanlığına bildirmekle yükümlüdür. Bildirimde; yürütülen arabuluculuk sayısı, anlaşmayla sonuçlananların sayısı, uyuşmazlık konularına göre dağılım ve ortalama sürelerle ilişkin bilgiler yer alır.

Madde 25Yürürlük

Bu Yönetmelik, Resmî Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.